

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ МИЛИТСИЯ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2004, №5, мод. 352; с. 2006, №3, мод. 148; с. 2007, №7, мод. 663; с. 2008, №6, мод. 450; с. 2009, № 12, мод. 820; с. 2011, № 3, мод. 156; № 6, мод. 438, № 12, мод. 835; с. 2012, № 4, мод. 251; № 7, мод. 692; № 8, мод. 821, №12, қ. 1, мод. 1023; с. 2013, №3, мод. 183, мод. 184, №12, мод. 884, мод. 885; с. 2014, №11, мод. 649; с. 2017, №7-9, мод. 569; Қонуни ҚТ аз 02.01.2018 с., №1481; аз 20.06.2019 с., №1614; аз 17.12.2020 с., №1736.)

Қонуни мазкур мафҳуми милитсия, самтҳои асосии фаъолияти он, салоҳият, принципҳои фаъолият, мавқеи милитсия дар системаи мақомоти давлатӣ, вазифаю ҳуқуқҳо, тартиби ба хизмати милитсия қабул намудан, масъулият, кафолати давлатии таъминоти ҳуқуқӣ ва иҷтимоӣ, инчунин тартиби таъминоти молиявӣ, моддию техникаӣ ва назорати фаъолияти милитсияро муайян менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳуми милитсия

Милитсия мақомоти давлатии ҳифзи ҳуқуқ, таҳқиқу тафтишот буда, ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд, тартиботи ҷамъиятӣ, манфиатҳои ҷамъияту давлатро аз кирдорҳои ҷинояткорона ва дигар ҳуқуқвайронкуниҳо муҳофизат намуда, ҳуқуқ дорад чораҳои маҷбурии дар доираи Қонуни мазкур ва дигар қонунҳо пешбинигардиаро ба кор барад.

Моддаи 2. Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи милитсия (ҚТ аз 18.07.17 с., №1446)

Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи милитсия ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад. (ҚТ аз 18.07.17 с., №1446)

Моддаи 3. Самтҳои асосии фаъолияти милитсия

Самтҳои асосии фаъолияти милитсия аз инҳо иборатанд:

- ҳимояи ҳаёт ва саломатӣ, ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрвандон аз кирдорҳои ғайриқонунӣ;
- пешгирӣ, рафъи ҷиноятҳо ва дигар ҳуқуқвайронкуниҳо;
- ҳимояи манфиатҳои ҷамъиятию давлатӣ;
- таъмини тартибот ва бехатарии ҷамъиятӣ;
- ошкор намудан, таҳқиқ ва тафтиши ҷиноятҳо, ҷустуҷӯи шахсоне, ки ҷиноят содир кардаанд;
- ҳимояи ҳама гуна шакли моликият аз кирдорҳои ғайриқонунӣ;
- дар доираи муқаррарнамудаи Қонуни мазкур ва дигар қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронидани таблиғоти ҳуқуқӣ дар байни шаҳрвандон, шахсони мансабдор, дар корхонаҳо, муассисаю ташкилотҳо, сарфи назар аз шакли моликият;
 - таъмини бехатарии ҳаракат дар роҳ; (ҚТ аз 3.12.09с., №568).
 - татбиқ ва иҷрои ҷазои маъмурӣ;
 - амалӣ намудани назорати муҳоҷират дар доираи салоҳияти худ, танзими масъалаҳои будубоши гурезаҳо ва шахсоне, ки паноҳгоҳ меҷӯянд. (ҚТ аз 26.12.11с., №770).

Моддаи 4. Принципҳои фаъолияти милитсия

Фаъолияти милитсия мутобиқи принципҳои зерин ба роҳ монда мешавад:

- қонуният;
- ягонагии низоми мақомоти милитсия ва муттамарказонидани идоракунии он;
- эҳтиром ва риояи ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд;
- адолати иҷтимоӣ ва инсондӯстӣ;
- пинҳонкорӣ, истифодаи усулу воситаҳои ошкоро ва махфӣ фаъолият;

-яккасардорӣ;
-баробарии ҳама дар назди қонун;
- алоқамандӣ бо аҳоли ва ба назар гирифтани афкори ҷамъиятӣ дар мубориза бар зидди ҷинояткорӣ;
-ғайриҳизбият.

Моддаи 5. Фаъолияти милитсия ва ҳуқуқи шаҳрвандон

Милитсия ҳуқуқу озодиҳои ҳар як инсон ва шаҳрвандро, қатъи назар аз шаҳрвандӣ, ҷои истиқомат, ҷинс, миллат, наҷод, забон, этниқоди динӣ, мавқеи сиёсӣ, таҳсил, вазъи иҷтимоӣ ва молу мулкӣ ҳимоя мекунад.

Корманди милитсия дар ҳама ҳолатҳо вазифадор аст ба шаҳрванд, шаҳрванди хориҷӣ ё шахси бешаҳрванд асосу сабаби маҳдуд кардани ҳуқуқу озодиҳои ӯ, инчунин вобаста ба ин пайдо гардидани ҳуқуқу ӯҳдадорихояшро фаҳмонад.

Корманди милитсия ҳуқуқи ҳимоя ва дигар ҳуқуқҳои шахсони дастгиршуда ва ҳабсгардидаро таъмин мекунад, дар ҳолатҳои зарурӣ ташҳиси тиббии онҳоро мегузаронад, инчунин бетаъхир дар бораи дастгир намудани онҳо ба ҳешовандон, маъмурияти ҷои қор ё таҳсил ва дар муддати 24 соат ба прокурор хабар медиҳад, дар мавриди зарурат ба дастгиршудагон барои расонидани кӯмаки аввалияи тиббӣ, инчунин барои рафъи хатар, ки ба ҳаёт, саломатӣ ё амволи онҳо ҳангоми дастгиркунӣ ё ҳабс таҳдид менамояд, тадбирҳо меандешад.

Милитсия ҳуқуқи ҷамъ овардан, нигоҳ доштан, истифода бурдан ва паҳн кардани маълумотро дар бораи ҳаёти шахс бе розигии ҳуди ӯ, ба истиснои мавридҳои, ки Қонуни мазкур ва дигар қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудаанд, надорад.

Милитсия вазифадор аст шахсро бо ҳуччатҳои маҳдудкунандаи ҳуқуқу озодиҳои вай шинос намояд, ба шарте, ки дар қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад.

Агар шахс ҳисоб кунад, ки ҳуқуқу озодиҳои ӯ аз тарафи мақомоти милитсия ё шахсони мансабдори он поймол карда шудаанд, метавонад нисбати амали ин мақомот ва шахсони мансабдор ба мақомоти болоии милитсия, прокуратура ё суд шикоят кунад.

Маҳдуд кардани ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд, ба истиснои мавридҳои, ки қонун пешбинӣ намудааст, манъ аст.

Моддаи 6. Иштироки мақомоти давлатӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, корхонаю ташкилотҳо ва шаҳрвандон дар иҷрои вазифаҳои милитсия

Милитсия вазифаҳои ба зиммааш гузошташударо дар ҳамкорӣ бо мақомоти давлатӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, кормандони ғайриштатии милитсия ва шаҳрвандон иҷро мекунад. (ҚЧТ аз 18.07.17 с., №1446)

Мақомоти давлатӣ, корхонаю муассиса ва ташкилотҳо, сарфи назар аз шакли моликиятшон, шахсони мансабдор, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва шаҳрвандон вазифадоранд ба милитсия ҳангоми муҳофизати тартиботи ҷамъиятӣ ва муборизаи зидди ҷинояткорӣ кӯмак расонанд.

Милитсия дар иҷрои вазифаҳои худ метавонад бо мақомоти ҳифзи ҳуқуқи Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил, давлатҳои хориҷӣ ва ташкилотҳои байналмилалӣ ҳифзи ҳуқуқ бо тартиби дар Қонуни мазкур ва шартномаҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинишуда, ҳамкорӣ кунад.

Бо мақсади пешгирӣ ва ошкор кардани ҷинояткорӣ шаҳрвандон метавонанд ба таври махфӣ бо мақомоти милитсия мувофиқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамкорӣ кунанд.

Ҷалби маҷбурии шаҳрвандон барои ҳамкорӣ қардан бо милитсия манъ аст.

Маълумот дар бораи шаҳрвандоне, ки ба милитсия кӯмаки махфӣ расондаанд ё мерасонанд, танҳо бо розигии онҳо ошкор карда мешавад. Дар сурати мавҷудияти маълумоти кофӣ дар бораи таҳдиди хатар ба шахсони мазкур бинобар иштирок доштанишон дар фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ, инчунин ба аъзои оила ё ҳешовандони наздики онҳо мақомоти милитсия вазифадор аст барои ҳифзи ҳаёт, саломатӣ, шаъну шараф ва амволи ин шахсон, муайян намудани сарчашмаҳои таҳдид ва ба ҷавобгарӣ кашидани гунаҳгорон тадбирҳои зарурӣ андешад.

Моддаи 7. Ҷалби кормандони дигари мақомоти корҳои дохилӣ ва хизматчиёни ҳарбӣ ба иҷрои вазифаҳои милитсия

Ба иҷрои вазифаҳои милитсия дигар кормандони мақомоти корҳои дохилӣ, курсантҳо ва шунавандагони муассисаҳои таълимии системаи Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳамчунин хизматчиёни ҳарбии кӯшунҳои дохилӣ барои ҳифзи тартиботи ҷамъиятӣ, амнияти ҷамъиятӣ ва мубориза бар зидди ҷинояткорӣ бо тартиби пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷалб карда мешаванд.

Дар ин ҳолат онҳо вазифа, ҳуқуқ, кафолатҳои муҳофизати ҳуқуқӣ ва иҷтимоӣ, ҳамчунин масъулияти барои кормандони милитсия пешбинишударо доранд.

БОБИ 2.

СОХТОРИ МАҚОМОТИ МИЛИТСИЯ

Моддаи 8. Сохтори мақомоти милитсия

Милитсия ба сохтори мақомоти корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил мебошад.

Сохтори ташкилӣ, шумораи кормандони штатӣ, музди меҳнат ва ҷойгирии милитсия бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, воҳидҳои милитсияе, ки таъминоташон аз ҳисоби маблағи корхонаю муассиса ва ташкилотҳо амалӣ мегардад, бо тартиби муқаррарнамудаи Маҷлиси маҳаллии вакилони халқ бо мувофиқаи Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешаванд. Барои таъмини тартиботи ҳуқуқӣ дар объектҳо ва ҳудудҳои режимӣ, инчунин барои мақсадҳои дигар бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мумкин аст воҳидҳои махсуси милитсия таъсис дода шаванд.

Моддаи 9. Роҳбарии милитсия

Милитсия дар фаъолияти худ ба Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон тобеъ мебошад.

Роҳбарии тамоми милитсияи ҷумҳуриро Вазири корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ўҳда дорад, ки аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешавад. Фармон дар бораи таъин ва озод намудани Вазир барои тасдиқ ба ҷаласаи якҷояи Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мегардад.

Дар вилоятҳо, шаҳру ноҳияҳо роҳбарии фаъолияти милитсия ба зиммаи сардорони раёсатҳои (шубаҳои) Вазорати корҳои дохилӣ дар вилоятҳо, шаҳру ноҳияҳо гузошта мешавад. Сардорони Сарраёсат ва раёсатҳои Вазорати корҳои дохилӣ, Раёсати Вазорати корҳои дохилӣ дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шубаҳои Вазорати корҳои дохилӣ дар шаҳру ноҳияҳо, милитсияи нақлиёти роҳи оҳан ва ҳавоӣ аз ҷониби вазири корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мувофиқаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешаванд. (ҚҶТ аз 18.07.17 с., №1446)

Роҳбарони мақомоти дахлдори милитсия дар объектҳои махсусан муҳим ва режимӣ аз рӯи тартиби муайяннамудаи Вазири корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешаванд.

БОБИ 3.

САЛОҲИЯТИ МИЛИТСИЯ

Моддаи 10. Вазифаҳои милитсия

Милитсия вазифадор аст:

1) ҷиноят ва дигар ҳуқуқвайронкуниҳоро пешгирӣ намояд, сабабу шароитҳоеро, ки ба содир кардани ҷиноят ва дигар ҳуқуқвайронкуниҳо мусоидат мекунанд, ошкор намуда, барои рафъи онҳо тадбирҳо андешад, бо ҳуқуқвайронкунандагон бо таври инфиродӣ корҳои пешгириро анҷом диҳад, дар тарбияи ҳуқуқии шаҳрвандон иштирок намояд;

2) бо мақсади пешгирӣ, муайян ва ошкор намудани ҷиноят чорабиниҳои оперативӣ-ҷустуҷӯӣ гузаронад; (ҚҶТ аз 25.03.11с., №689)

3) тартиботро дар кӯчаю хиёбон, боғу майдонҳо, роҳҳои нақлиётгард, вокзалу фурудгоҳ ва дигар ҷойҳои ҷамъиятӣ таъмин намояд;

4) якҷоя бо дигар мақомоти давлатӣ ва иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ беназоратии кӯдаконро пешгирӣ кунад;

5) ариза, хабар ва дигар маълумотро дар хусуси ҷиноят ва ҳуқуқвайронкуниҳо, инчунин дар бораи содиркунандагони онҳо қабул кунад, ба қайд гирад ва чораҳои зарурии қонунӣ андешад;

6) мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон чораҳои фардии пешгирии зӯрварч дар оиларо татбиқ намояд; (ҚҶТ аз 19.03.13с., №941)

7) дар сурати мавҷуд будани асосҳои қонунӣ парвандаҳои ҷиноятӣ оғоз намояд ё оғоз намудани парвандаи ҷиноятиро рад намояд, таҳқиқ ва тафтишоти пешакӣ гузаронад, оморасозии маводи пешасудиро дар шакли протоколӣ анҷом диҳад;

8) пешбурди баҳисобгирӣ ва қайди ягонаи ҷиноятҳо ва шахсони ҷиноят содирнамударо амалӣ намояд. Тартиби пешбурди баҳисобгирӣ, қайди ягонаи ҷиноятҳо ва шахсони ҷиноят содирнамуда аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад; (ҚҶТ аз 3.12.09с., №568)

9) барои ҳифзи шахс ва амволи шохидон, ҷабрдидагон ва дигар шахсоне, ки ҳаёт, саломатӣ ва моликияти онҳо аз сабаби расонидани ёрӣ ба мақомоти ҳифзи ҳуқуқ дар пешгирӣ ва ошкор намудани ҷиноятҳо зери хатар аст, тадбирҳо андешад. Дар ҳолатҳои пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба таъмини бехатарии шахсони мансабдор ва кормандони мақомоти ҳокимияти давлатӣ, ҳамчунин аъзои оилаи онҳо тадбирҳо андешад;

10) шахсонро, ки ҷиноят содир карда, аз таҳқиқ, тафтишоти пешакӣ ва суд пинҳон шудаанд, аз иҷрои ҷазои ҷиноятӣ саркашӣ мекунанд, бе ному нишон гум шудаанд, гаравгон гирифта шудаанд ва дигар шахсонро, инчунин амволи дузда ва тасарруфшударо тибқи ҳолатҳои пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷустуҷӯ намояд;

11) дар доираи салоҳияти худ аз тарафи шахрвандон ва шахсони мансабдор иҷро шудани қарорҳои мақомоти ҳокимияти давлатиро оид ба масъалаҳои ҳифзи тартиботи ҷамъиятӣ ва муборизаи зидди ҷинояткорӣ таъмин намояд;

12) чиҳати рафъи оқибати садамаву фалокатҳо, сӯхтору офатҳои табиӣ ва дигар ҳодисаҳои фавқуллода, наҷот додани одамон ва расонидани ёрӣ ба онҳо, ҳифзи амволи бесоҳиб тадбирҳои фаврӣ андешад, мувофиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар қори таъмини тартиботи ҳуқуқи вазияти фавқуллода ё ҳолати ҷангӣ дар сурати ҷорӣ намудани онҳо дар тамоми ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ё маҳалҳои алоҳидаи он, инчунин дар гузаронидани чорабиниҳои карантинӣ дар вақти эпидемия ва эпизоотияҳо иштирок намояд; (ҚҶТ аз 18.07.17 с., №1446)

13) ба шахсоне, ки аз ҳуқуқвайронкуниҳо ё фалокату офатҳо зарар дидаанд, инчунин дар ҳолати очизӣ ё дигар ҳолатҳое, ки барои ҳаёту саломатии онҳо зараровар аст, ёриҳои таъҷили расонад;

14) бехатарии ҳаракатро дар роҳҳо ба танзим дарорад ва таъмин намояд, риоя ва иҷрои қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъриӣ ҳуқуқӣ, меъёрҳо, стандарту қоидаҳои марбути ҳаракат дар роҳҳоро дидбонӣ ва назорат кунад, воситаҳои нақлиёти автомобилӣ ва дигар нақлиёти муҳарриқдорро ба қайд ва ба ҳисоб гирад, имтиҳон гирад ва шаҳодатномаҳои ронандагӣ диҳад, азназаргузаронии техникаи давлатии воситаҳои нақлиётро гузаронад ва бо тартиби муқарраршуда дар ҳамроҳии онҳо ширкат варзад, барои тайёр намудани варақаи шаҳодатномаҳои ронандагӣ, нишонаҳои бақайдгирии давлатӣ, маълумотномаҳои бақайдгирӣ ва дигар маводи махсус, ки барои руҳсат дар ҳаракати роҳҳо зарур аст, ҳамчунин дар корҳои муқарраркунӣ ва истифодаи воситаҳои техникаи ташкили ҳаракат дар роҳ ҳамчун фармоишгари давлатӣ амал кунад;

15) мувофиқи қонун барои хариду фурӯши **силоҳи** ғайринизомӣ ва хизматӣ ва тирҳои он, барои ниғаҳдорӣ ва гирифта гаштани **силоҳи** ғайринизомӣ ва ё хизматӣ, ҳамлу нақли **силоҳи** номбурда ва тирҳои мансуби он, ворид кардан ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё баровардан аз ҳудуди он, ҳамчунин барои ниғаҳдорӣ ва истифодаи намудҳои ҷудоғона ва навъҳои **силоҳи** ҷангии дастии оташфишони аз мақомоти корҳои дохилӣ барои истифодаи муваққатӣ гирифташуда, барои ниғаҳдорӣ ва интиқоли маводи тарқандаи таъиноти саноатӣ тавассути нақлиёти автомобилӣ мутобиқи муқаррароти қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат диҳад, назорати муомилоти **силоҳи** ғайринизомӣ ва хизматии оташфишонро дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ гардонад; (ҚҶТ аз 18.07.17 с., №1446)

16) ҷойҳои ниғаҳдорӣ ва истифодаи **силоҳ**, лавозимоти мансуби он, маводи тарканда ва ҳамчунин объектҳои гардиши онҳоро аз назар гузаронад, ҳангоми маълум гардидани вайронкунии қоидаҳои муқаррарӣ ба шаҳрвандон ва шахси мансабдор барои ислоҳи онҳо пешниҳодот диҳад, маводи номбаршударо бозпас гирад, ғаёлияти ин гуна объектҳоро манъ кунад, иҷозатномаи додашударо бекор кунад ва тадбирҳои дигареро, ки қонунгузорӣ пешбинӣ кардааст, амалӣ гардонад;

17) шиносномаҳо, иҷозатномаҳои ворид шуданро ба минтақаҳои сарҳадӣ диҳад, шаҳрвандонро ба қайд гирад ва аз қайд барорад, аз тарафи шаҳрвандон ва шахсони мансабдор риоя шудани қоидаҳои низоми шиносномавиро назорат намояд. Пас аз ба шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон додани шиносномаҳои умумишаҳрвандч, хоричч, аз ҷумла ба мақомоти андоза маҳалли истиқомати шаҳрванд то санаи 15- уми моҳе, ки баъди семоҳи ҳисоботч фаро мерасад, ба таври хаттҷ хабар диҳед; (**ҚҶТ аз 19.03.13с., №940**)

18) дар татбиқи пешбиниамудаи қонунгузорӣ оид ба ҳифзи табиат ва бехатарии экологӣ иштирок намояд;

19) ба расмият даровардан ва додани ҳуҷжатҳоро оид ба масъалаҳои шаҳрвандӣ, бақайдгирӣ ва додани иҷозатномаи иқоматро ба шаҳрвандони хоричӣ ва шахсони бешаҳрванд дар доираи салоҳияташ таъмин намояд ва назорат кунад;

20) назорати иҷрои қоидаҳои будубоши шаҳрвандони хоричӣ ва шахсони бешаҳрвандро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ба тариқи транзитӣ ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистонро убур намудаанд ва аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон баромадани онҳо, масъалаҳои шаҳрвандӣ, инчунин додани вазъи ҳуқуқиро ба гурезагон ва шахсоне, ки паноҳгоҳ меҷӯянд, баррасӣ намояд; (**ҚҶТ аз 3.12.09с., №568**)

21) воҳидҳои муҳофизатии ташкилотҳоро бозрасч намояд, доир ба ислоҳи камбудҳои дар мустаҳкамкунии техники объектҳо ҷойдошта, инчунин оид ба таъмини амнияти моликияти давлатч ва моликияти дигар дастур диҳад. Тартиби бозрасч намудани воҳидҳои муҳофизатии ташкилотҳоро Ҳуқумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад; (**ҚҶТ аз 28.12.12с., №930**).

22) амволи шахсони воқеӣ ва ҳуқуқиро дар асоси шартнома муҳофизат намояд;

23) таъиноти судҳо, қарорҳои судяҳо, прокурорҳо ва муфаттишон, қарорҳои комиссияҳо оид ба ҳуқуқи кӯдак дар бораи маҷбуран овардани шахсоне, ки аз ҳозир шудан бо даъвати онҳо саркашӣ мекунанд, инчунин қарорҳои прокурорҳо ва қарорҳои аз ҷониби онҳо тасдиқшудаи муфаттишонро иҷро намояд, ба иҷроҷиёни суд дар бобати аз биноҳои истиқоматую ғайриистіқоматӣ баровардани шаҳрвандон ёрӣ расонад, барои гузаронидани экспертизаи судии равонпизишкӣ аз рӯи парвандаҳои ҷиноятӣ ва граждани овардани шаҳрвандонро таъмин намояд; (**ҚҶТ аз 3.12.09с., №568**)

24) дар ҳолатҳои пешбиниамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба истехсолоти иҷро қарздор, молу мулки ӯ ё кӯдакро кофтуков намояд; (**ҚҶТ аз 02.01.18 с., №1481**)

25) таъиноти (қарорҳои) судиро (судяро) дар бораи ҳабси маъмурий иҷро намояд; (**ҚҶТ аз 02.01.18 с., №1481**)

26) дар доираи салоҳияти муқаррарнамудаи қонунгузорӣ истехсоли парвандаҳои оид ба ҳуқуқвайронкунииҳои маъмуриро амалӣ намояд; (**ҚҶТ аз 02.01.18 с., №1481**)

27) ноболиғони аз ҷазо озодшуда ва ноболиғонеро, ки нисбат ба онҳо ҳангоми таъини ҷазо қарори шартан татбиқ накардани ҷазо қабул гардидааст, ба қайд гирифта, бо онҳо корҳои тарбиявӣ гузаронад ва рафтори онҳоро назорат кунад; (**ҚҶТ аз 3.12.09с., №568; (ҚҶТ аз 02.01.18 с., №1481)**)

28) ба рафтори шахсоне, ки нисбат ба онҳо ҳангоми таъини ҷазо қарори шартан татбиқ накардани ҷазо қабул гардидааст, нисбат ба шахсоне, ки аз маҳалли маҳрум сохтан аз озодӣ озод гардида, барои ретсидиви махсусан хавфнок маҳкум шуда буданд, шахсоне, ки барои ҷиноятҳои вазнин ва махсусан вазнин ҷазоро адо кардаанд ва ё ду маротиба ё бештар аз он барои ҳама гуна ҷиноятҳои барқасдона суд шудаанд ё қаблан аз маҳалли маҳрум сохтан аз озодӣ то пурра адо намудани мӯҳлати муқаррарнамудаи суд озод шуда, дар мӯҳлати қисми адонашудаи ҷазо боз қасдан ҷиноят содир кардаанд, инчунин ба ғаёлияти шахсоне, ки ҷазоро дар намуди маҳрум сохтан аз озодӣ адо кардаанд, вале рафтори онҳо дар давраи адои ҷазо ё баъди аз ҷазо озод шудан дар бораи ба роҳи ислоҳ нарафтани онҳо ва риоя накардани тартиботи ҳуқуқӣ гувоҳӣ диҳад, назорат барад, дар доираи салоҳияти худ иҷрои ҷазои маъмуриро таъмин намояд; (**ҚҶТ аз 3.12.09с., №568; (ҚҶТ аз 02.01.18 с., №1481)**)

29) шахсони дастгир ва ҳабшударо ниғаҳдорӣ, ниғаҳбонӣ ва посбонӣ намояд; (**ҚҶТ аз 02.01.18 с., №1481**)

30) то ба ихтиёри мақомоти давлатӣ ва шахсони мансабдори дахлдор додани ҳуҷҷатҳо, ашё ва чизҳои арзишноқ, маҳзан ва дигар амволи дарёфтшуда ва ба милитсия супоридашуда, ниғаҳдории онҳоро таъмин намояд, барои баргардонидани онҳо ба соҳибони қонуниашон тадбирҳо андешад; (ҚҶТ аз 02.01.18 с., №1481)

31) аз рӯи парвандаҳои ҷиноятӣ дар доираи салоҳияти худ экспертиза, инчунин аз рӯи маводи фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ тадқиқоти илмию-техникӣ гузаронад; (ҚҶТ аз 02.01.18 с., №1481)

32) ба мақомоти тандурустӣ дар кори ошкор намудан ва ба муассисаҳои табобатӣ овардани беморони рӯҳӣ, шахсоне, ки гирифтори майзадагии ашаддӣ, нашъамандӣ, бемориҳои таносуӣ ва мубталои аломати норасоии масунияти бадан (СПИД) мебошанд ва нисбати онҳо асосҳои бо ҳуҷҷатҳо тасдиқшуда мавҷуданд, мусоидат намояд; (ҚҶТ аз 02.01.18 с., №1481)

33) дар доираи салоҳияти худ дар ҳолатҳои муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вакилони халқ, номзадҳо ба вакилии халқ, шахсони мансабдори мақомоти ҳокимияти давлатӣ дар иҷрои фаъолияти қонунии онҳо мусоидат намояд. (ҚҶТ аз 02.01.18 с., №1481)

34) тартиб ва тарзу усулҳои гузаронидани таҳлили хавфҳои коррупсия дар мақомоти корҳои дохилро муайян ва дар амал татбиқ намояд; (ҚҶТ аз 18.07.17 с., №1446; ҚҶТ аз 02.01.18 с., №1481)

35) иҷрои вазифаҳои дигаре, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба зиммаи милитсия гузоштааст. (ҚҶТ аз 28.12.13с., №1041; ҚҶТ аз 18.07.17 с., №1446; ҚҶТ аз 02.01.18 с., №1481)

Моддаи 11. Ҳуқуқҳои милитсия

Милитсия барои иҷрои вазифаҳои ба зиммааш гузошташуда ҳуқуқ дорад:

1) аз шаҳрвандон ва шахсони мансабдор риоя намудани тартиботи ҷамъиятӣ, қатъ кардани ҳуқуқвайронкунӣ ва кирдорҳои, ки ба амалӣ гардонидани ваколатҳои милитсия мамониат мекунад, талаб намояд ва дар сурати иҷро накардани ин талабот аз чораҳои маҷбурии пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода барад;

2) ҳангоми гумонбар шудан ба содир намудани ҷиноят ё ҳуқуқвайронкунии маъмури ҳуҷҷатҳои, ки шахсияти шаҳрвандонро тасдиқ мекунад, санҷад ва инчунин дигар ҳуҷҷатҳои барои риояи қоидаҳо, ки назорати онҳо ба зиммаи милитсия вогузор гардидааст, талаб намояд;

3) шахсонро, ки ба ҳуқуқвайронкунии маъмури роҳ додаанд, оварад ва нисбати онҳо ҳуҷҷатҳои лозимӣ тартиб дода, тадбирҳои пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистонро амалӣ намояд;

4) дар ҳолатҳои дар қонун пешбинишуда ҷазои маъмури муқаррар намояд ё ҳуҷҷатҳоро дар бораи ҳуқуқвайронкунии маъмури барои баррасӣ ба суд, комиссияҳои назди мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ супорад;

5) оид ба назорати шахсони ноболиғе, ки аз маҳалли маҳрум гардонидан аз озодӣ шартан озод шудаанд ва инчунин маҳкумшудагонро, ки нисбати онҳо иҷрои ҳукми маҳрум намудан аз озодӣ ба таъхир монда шудааст, мувофиқи нишондоди қонун бо мақомоти дахлдор чора андешад;

6) шахсони ба синни ҳаҷдаҳсола нарасидаро, ки амалҳои хатарноки ҷамъиятӣ содир кардаанд, дастгир намуда, агар ҷудо нигоҳ доштани онҳо зарур бошад ва инчунин ноболиғонро, ки бесаробон мондаанду ба муассисаҳои махсуси таълимию тарбиявӣ фиристода мешаванд, дар муассисаҳои қабулу тақсими ноболиғон нигоҳ дорад;

7) хизматчиёни ҳарбиеро, ки дар содир кардани ҷиноят гумонбар шудаанд, дастгир намуда, нисбати онҳо парвандаи **ҷиноятӣ оғоз намояд**, ҳаракатҳои таъхирнопазири тафтишотӣ гузаронад ва бо тартиб ва дар мӯҳлати муқаррарнамудаи қонун ба тобеъияти тафтишотӣ супорад ва инчунин хизматчиёни ҳарбиеро, ки ба ҳуқуқвайронкунии маъмури роҳ додаанд, то ба дасти патрулҳои ҳарбӣ, комендантҳои ҳарбӣ, командирони қисмҳои ҳарбӣ ё комиссарони ҳарбӣ супорида шуданашон боздошт намояд; (ҚҶТ аз 18.07.17 с., №1446)

8) шахсонро, ки дар содир кардани ҷиноят гумонбар шудаанд ва инчунин шахсонро, ки нисбати онҳо ҳаёс ҳамчун чораи пешгирӣ муайян шудааст, боздошт намояд ва дар ҳаёс нигоҳ дорад;

9) шаҳрвандон ва шахсони мансабдорро аз рӯи парванда ва маводе, ки дар истеҳсолоташ мебошад (ба таври шифоҳӣ ва ё хаттӣ) ба милитсия даъват кунад;

10) шахсонро, ки дар содир намудани ҷиноят ё ҳуқуқвайронкунии маъмури гумонбар шудаанд, барои муайян кардани мастиашон аз истеъмоли машрубот ё маводи воситаҳои нашъаовар, маводи психотропӣ ва дигар маводи мадҳушкунанда барои муоина ба муассисаҳои тиббӣ фиридад ё

оварда расонад, ба шарте, ки натиҷаҳои муоина барои тасдиқ ё инкор кардани далели ҳуқуқвайронкунӣ ё баррасии парванда дар бораи ҳуқуқвайронкунӣ зарур бошанд;

11) шахсонеро, ки дар ҷойҳои ҷамъиятӣ дар ҳолати мастӣ қарор доранд ва намуди зоҳирии онҳо шаъни инсон ва ахлоқи ҷомеаро таҳқир месозад ва агар онҳо қобилияти мустақилона роҳ рафтан надошта бошанд ё метавонанд ба атрофиён ё ҳудашон зарар расонанд, нисбати шахсони дар манзилҳои буда - дар асоси аризаи шифоҳӣ ё хаттии истиқоматкунандагони он ҷо, агар тахмин равад, ки рафтори шахсони мазкур ба ҳаёт, саломатӣ ва моликият таҳдиди хатар мекунад, ба муассисаҳои тиббӣ ё қисми навбатдори милитсия расонад ва то хушёр шуданашон нигоҳ дорад;

12) шахсони воқеӣ, ҳуқуқӣ, предмет ва далелҳоро мувофиқи қонунгузорӣ ба ҳисоб гирад ва маълумоти ин баҳисобгириро истифода барад;

13) шахрвандонро аз номатлуб будани рафтори ғайриқонуниашон ба таври расмӣ қаблан огоҳ кунад ва онҳоро ба қайд гирад;

14) дар ҳолатҳои пешбиниамудаи қонунгузорӣ бақайдгирӣ, аксбардорӣ, сабти овоз, наворбардории кино ва видео, қайди дактилоскопии шахсони дар содир намудани ҷиноят гумонбар ё барои оворагардӣ ва гадоӣ дастгиршуда, ҳабсшудагон, шахсони дар асоси қарори суд ба ҳабси маъмури гирифташуда ва инчунин шахсонеро, ки дар содир намудани ҳуқуқвайронкунии маъмури гумонбар мешаванд ва муқаррар намудани шахсияташон имконнопазир аст, анҷом диҳад;

15) бо мақсади пешгирӣ ва ошкор намудани ҷиноятҳо, кофтукови ҷинояткорони пинҳоншуда бо риояи талаботи қонунгузорӣ ҷорабиниҳои оперативӣ-ҷустуҷӯӣ гузаронад, маълумотҳои, аз ҷумла бо истифода аз воситаҳои техникӣ дастрасшударо истифода барад; (ҚҶТ аз 25.03.11с., №689)

16) бо мақсади таъмини тартиботи ҷамъиятӣ, амнияти ҷамъиятӣ, муҳофизати ҳаёт ва саломати шахрвандон, инчунин барои иҷрои баъзе амалиёти тафтишотӣ, ҳуқуқи даромадани шахрвандонро ба минтақаҳои алоҳидаи маҳал ва иншоот муваққатан маҳдуд ё манъ кунад, ҳангоми зарурат, ҳаракати нақлиёт ва равуои пиёдагардонро дар кӯчаҳо, роҳҳо ва гузаргоҳҳои роҳи оҳан маҳдуд ё манъ намояд;

17) барои таъқиб ва дастгир намудани шахси гурезаи маҳкумшуда, шахсони ба ҳабс гирифташуда, кофтукови шахсони ҷинояткор ва шахсоне, ки дар содир кардани ҷиноят гумонбар шудаанд, барои пешгирии бетартибҳои оммавӣ, вайронкунии тартиботи ҷамъиятӣ ва дигар ҳолатҳои ғавқуллода, ки ба бехатарии ҷамъиятӣ таҳдид менамоянд, минтақа ва маҳалҳо, иморату иншоотҳои алоҳидаро ихота намояд ё бандад, инчунин бо ин мақсад нақлиёти мавҷударо тафтиш кунад;

18) ҳангоми пешгирии бевоситаи ҷиноят, таъқиби шахси дар содир намудани ҷиноят гумонбар ва вазъиятҳои ғавқуллодаи ба бехатарии ҷамъиятӣ таҳдидкунанда ба хонаҳои истиқоматӣ, ҳудуд ва бинои корхона, муассиса, ташкилот, қитъаҳои замини шахсони алоҳида (ба истиснои намояндагии дипломатӣ, муассисаи консулгарӣ ва намояндагии ташкилотҳои байналмилалӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аккредитатсияшуда) дохил шавад ва ҷорабиниҳои оперативӣ – тафтишотӣ гузаронад. Бо тартиби муқарраргардидаи қонун дар муддати 24 соат дар бораи ворид шудан ба манзил, биноҳои корхона, муассиса, ташкилот, қитъаи замини шахсони алоҳида бидуни иҷозати соҳибони онҳо ба прокурор хабар диҳад;

19) ҳангоми мавҷуд будани маводи бозғайимод оид ба ҷинояти содиршуда дар соҳаи фаъолияти молиявӣ (бонкӣ ва ҳазинадории бучетӣ тибқи тартиби қонунгузорию вобаста ба фаъолияти мазкур), хоҷагидорӣ, соҳибкорӣ ва савдо бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорӣ ба биноҳои корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳо, сарфи назар аз тобеият ва шакли моликият (ба ғайр аз намояндагии дипломатии хоричӣ, намояндагии консулгарӣ ва ташкилотҳои байналмилалӣ, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аккредитатсия доранд), ворид шавад; бо иштироки соҳиби моликият ё намояндаи ваколатдори ӯ азназаргузаронии биноҳои истехсолӣ, савдо ва дигар биноҳои хизматӣ, воситаҳои нақлиёт, ҷойҳои нигоҳдорӣ ва истифодаи моликиятро анҷом дода, дар доираи салоҳияташ бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорӣ ҳуҷжатҳои заруриро тартиб диҳад;

20) аз шахрвандон ва шахсони мансабдор ҳуҷжатҳои дорои аломатҳои сохтакорӣ, инчунин мол, мавод ва моддаҳои дар муомилоти шахрвандӣ манъбуда ва моликияти бесоҳибро бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорӣ гирад, нигоҳ дорад ва аз рӯи тартиби муқарраршуда мансубияти минбаъдаи онҳоро ҳаллу фасл кунад;

21) хангоми мавҷуд будани маводи боэътимод тибқи тартиби муқарраркардаи қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон азназаргузарони шахсӣ, бори дастӣ ва бағочи мусофирони ҳавопаймоҳои ғайринизомӣ ва ҳарбиرو анҷом диҳад;

22) санадхоро оид ба масъалаҳои шахрвандӣ, иқомати муваққатӣ ва доимии шахрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд, дар ҳудуди Чумхурии Тоҷикистон ба расмият дароварда, аз тарафи онҳо риоя шудани мӯҳлат ва ҷои муқарраргардидаи истиқоматро тибқи қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон назорат кунад. Барои муваққатан нигоҳ доштани шахрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд, ки қоидаҳои будубоширо дар ҳудуди Чумхурии Тоҷикистон вайрон намудаанд ва барои иқомати муваққатии шахсоне, ки паноҳгоҳ мечӯянд, марказҳо таъсис диҳад; (ҚҶТ аз 26.12.11г., №770; (ҚҶТ аз 18.07.17 с., №1446)

23) ба корхонаю муассиса ва ташкилотҳо, сарфи назар аз шакли моликият барои харидорӣ, нигоҳдорӣ, интиқоли силоҳи оташфишон, тир, маводи тарканда, заҳрнок, моддаҳои сахтаъсири кимиёвӣ ва масолеҳи дигар аз рӯи номгӯи муайяннамудаи қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон ва ба шахрвандон бошад, барои харидорӣ, нигоҳдорӣ, гирифта гаштани тиру **силоҳи** оташфишон тибқи қонунгузорӣ иҷозат диҳад ва инчунин иҷозатро бекор карда аз корхонаҳо, сарфи назар аз шакли моликият ва аз шахрвандон тиру силоҳро хангоми вайрон кардани қоидаҳои нигоҳдорӣ, истифодаи онҳо ва инчунин дар дигар ҳолатҳои пешбининамудаи қонун пас гирад, барои фаъолият оид ба фурӯши **силоҳи** ғайринизомӣ ва хизматӣ, қисмҳо ва лавозимоти он иҷозатнома, барои кушодани корхонаҳои таъмири **силоҳ**, тарфгарӣ, мӯҳрзанию зарробӣ, мағозаҳои силоҳфурӯшч ва тир, стендҳои тирандозӣ иҷозат диҳад;

24) истифодаи воситаҳои нақлиёти бар асари нуқсонҳои техникӣ ба бехатарии ҳаракати роҳ таҳдидкунандаро манъ кунад, воситаҳои нақлиётро боздорад, ҳуҷҷатхоро оид ба ҳуқуқи истифода ва рондани онҳо, ҳамчунин ҳуҷҷатҳои мансуби воситаи нақлиёт ва борро бо иштироки ронанда ва ё шахси роҳбалади бор аз назар гузаронад, воситаҳои нақлиётро хангоми шубҳаовар будани истифодаи ғайриқонунии онҳо тафтиш намояд, шахсонро, ки маст буданашон аниқ аст, ҳамчунин онҳоеро, ки барои идораю истифода кардани воситаҳои нақлиёт ҳуҷҷат надоранд, аз идорақунии воситаҳои нақлиёт маҳрум созад, воситаҳои нақлиёти дар кофтуков бударо боздорад, корҳои таъмиру сохтмон ва дигар корҳоро дар кӯчаву роҳҳо, агар талаботи таъмини бехатарии ҷамъиятӣ риоя карда нашавад, маҳдуд ва манъ кунад;

25) хангоми иҷрои вазифаҳои хизматӣ бо пешниҳоди шаҳодатномаи хизматӣ аз нақлиёти ҷамъиятии шаҳрӣ, наздишаҳрӣ ва ноҳиявӣ (ба истиснои таксӣ) ройгон истифода намояд. Кормандони милитсияи нақлиёт хангоми иҷрои вазифаҳои хизматӣ аз нақлиёти роҳи оҳан ва ҳавой, новобаста аз тобеияти идоравӣ, дар доираи минтақаҳои хизматрасониашон ҳуқуқи истифодаи ройгонро доранд. Тартиби пӯшонидани хароҷот барои истифодаи ройгон аз хизматрасонии нақлиётро Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон муайян менамояд (Қонуни ҚТ аз 17.12.2020 № 1736).

26) дар ҳолатҳои таъхирнопазир хангоми иҷрои вазифаҳои хизматӣ аз воситаҳои нақлиёте, ки ба корхонаҳо, сарфи назар аз шакли моликият, ё шахрвандон тааллуқ доранд (ғайр аз воситаҳои нақлиёти намояндагиҳои дипломатӣ, консулхонаҳо ва дигар намояндагиҳои давлатҳои хориҷӣ, ташкилотҳои байналмилалӣ) беамоният истифода намояд. Бо талаби соҳибони воситаҳои нақлиёт товони зиёни моддии расонидашуда тибқи қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон ба онҳо пурра гардонида мешавад;

27) бо мақсади иҷрои вазифаҳои хизматӣ аз воситаҳои алоқаи корхонаҳо, сарфи назар аз шакли моликиятшон, дар ҳолатҳои таъҷили бошад, аз воситаҳои алоқаи шахрвандон беамоният истифода намояд;

28) ба мақомоти дахлдори давлатӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ё шахсони мансабдор барои андешидани тадбирҳои ҳатмии бартарафсозии сабаб ва шароитҳои, ки ба содир намудани ҷиноят ва дигар ҳуқуқвайронкуниҳо мусоидат мекунанд, бо зикри мӯҳлати пешниҳоди маълумот оид ба чораҳои андешидашаванда пешниҳодот ирсол намояд; дар сурати сари вақт иҷро накардани талаби пешниҳодот масъалаи ба ҷавобгарӣ кашидани шахсони масъулро тибқи қонунгузорӣ ба маълумоти мақомоти болоӣ расонад;

29) бо мақсади пешгирии ҷиноятҳо ва дигар ҳуқуқвайронкуниҳо, муқаррар намудани ҳолатҳои ҷиноят ва шахсони онро содирнамуда, дар кофтукови ҷинояткорони пинҳонгардида, шахсони бе ному нишон гумшуда аз воситаҳои ахбори омма ва алоқа ба таври ройгон истифода барад;

30) шаҳрвандонеро, ки ба милитсия дар иҷрои вазифаояш кӯмак расонидаанд, ҳавасманд гардонад, таъин гардидани мукофотро барои кӯмак кардан дар ошкор намудани ҷиноятҳо ва дастгир кардани шахсоне, ки онҳоро содир намудаанд, эълон кунад ва онро ба шаҳрвандон супорад;

31) шахсони боздоштгардидаро то муайян намудани шахсияти онҳо бо иҷозати прокурор, лекин на зиёда аз як моҳ, дар муассисаи қабулу таҳвили Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон нигоҳ дорад. Дар ҳолатҳои истисноӣ ин мӯҳлат метавонад аз ҷониби прокурор тамдид карда шавад, лекин на зиёда аз ду моҳ. Дар ҳолати ғавран гирифта натавониستاني иҷозати прокурор, масъалаи додани иҷозат бояд дар мӯҳлати муқаррарнамудаи қонун ҳал карда шавад;

Корманди милитсия ҳуқуқ дорад **силоҳи** табелӣ ва воситаҳои махсусро баъд аз гузаштани тайёрии дахлдор бо худ нигоҳ дорад, гирифта гардад ва истифода барад.

Барои таъмини амнияти шахсӣ корманди милитсия метавонад аз **силоҳи** табелӣ, тоскулоҳ, сипар, нимтанаҳои зирехдор ва дигар воситаҳои муҳофизати инфиродӣ истифода намояд.

Моддаи 12. Фаъолияти оперативӣ-чустуҷӯии милитсия

Воҳидҳои оперативии милитсия фаъолияти оперативӣ-чустуҷӯиро мувофиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти оперативӣ-чустуҷӯӣ» анҷом медиҳанд. (ҚҶТаз 25.03.11с., №689)

БОБИ 4.

ИСТИФОДАИ ҚУВВАИ ҶИСМОНӢ, ВОСИТАҲОИ МАХСУС ВА СИЛОҲИ ОТАШФИШОН АЗ ҶОНИБИ МИЛИТСИЯ

Моддаи 13. Шартҳо ва доираи истифодаи қувваи ҷисмонӣ, воситаҳои махсус ва силоҳи оташфишон

Корманди милитсия ҳуқуқ дорад аз қувваи ҷисмонӣ, воситаҳои махсус ва **силоҳи** оташфишон танҳо дар ҳолатҳо ва бо тартибе, ки Қонуни мазкур пешбинӣ кардааст, истифода барад.

Қувваи ҷисмонӣ, воситаҳои махсус ва силоҳи оташфишон бо назардошти вазъияти бамиёномада, бо салоҳиди корманди милитсия дар ҳолатҳои пешбининамудаи Қонуни мазкур истифода мешаванд. Пеш аз истифодаи қувваи ҷисмонӣ, воситаҳои махсус ва силоҳи оташфишон дар бораи нияти истифодаи онҳо бояд огоҳӣ дода шавад.

Дар ҳама ҳолатҳо, агар аз истифодаи қувваи ҷисмонӣ, воситаҳои махсус ва силоҳи оташфишон худдорӣ кардан ғайриимкон бошад, корманди милитсия бояд кӯшиш намояд, ки ҳаддалимкон зарари нисбатан камтари маънавӣ, моддӣ ва ҷисмонӣ расонад.

Ҳангоми истифода аз қувваи ҷисмонӣ, воситаҳои махсус ё **силоҳи** оташфишон расондани зарари ҷисмонӣ ва ҷароҳат корманди милитсия вазифадор аст ба зарардида ёрии аввалияи тиббӣ расонад.

Дар бораи ярадоршавӣ ё марги шахсе, ки дар натиҷаи истифодаи қувваи ҷисмонӣ, воситаҳои махсус ва **силоҳи** оташфишон сурат гирифтааст, корманди милитсия вазифадор аст ғавран ба сардори бевоситаи худ барои хабар додан ба прокурор гузориш диҳад.

Кормандони милитсия, хизматчиёни ҳарбӣ ва дигар шахсоне, ки ба иҷрои вазифаҳои хизмати милитсия оид ба мубориза бар зидди ҷинояткорӣ ҷалб карда шудаанд, барои расонидани зарари маънавӣ, моддӣ ва ҷисмонӣ ба шахе мутобиқи қонунгузориҳои ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарии ҷиноятӣ кашида намешаванд, агар онҳо тибқи муқаррароти дар Қонуни мазкур пешбинишуда аз қувваи ҷисмонӣ, воситаҳои махсус ва силоҳи оташфишон истифода баранд. (ҚҶТ аз 28.06.11с., №725)

Истифодаи қувваи ҷисмонӣ, воситаҳои махсус ё **силоҳи** оташфишон берун аз ҳадди ваколат боиси ҷавобгарии муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон мегардад.

Корманди милитсия барои пешгирии ҷиноят ва дигар ҳуқуқвайронкуниҳо, дастгир намудани шахсоне, ки онҳоро содир намудаанд, бартараф намудани муҳолифат нисбат ба талаботи қонунии корманди милитсия, барои муҳофизати худ ҳуқуқ дорад аз қувваи ҷисмонӣ, аз ҷумла аз усулҳои ҷангии гӯштин, воситаҳои зердаст истифода барад, агар усулҳои ғайримачбури иҷрои вазифаҳои ба зиммаи он вогузургардидаро таъмин накунад.

Моддаи 14. Истифодаи воситаҳои махсус

Корманди милитсия ҳуқуқ дорад, ки аз воситаҳои махсуси дар ихтиёри милитсия буда дар мавридҳои зерин истифода барад:

- 1) барои баргараф намудани ҷамла ба шаҳрвандон ва корманди милитсия;
- 2) барои пешгирии қардани муқобилияти зидди корманди милитсия;
- 3) барои боздошти шахс ҳангоми содир қардани ҷинояти ба ҳаёт, саломатӣ ва моликият таҳдидуқунанда ва мақсади гурехтан дошта;
- 4) барои боздошти шахсоне, ки метавонанд муқобилияти мусаллаҳона нишон диҳанд ва дар ин бобат асосҳои муътамад ҳаст;
- 5) барои ба милитсия овардани шахсони дастгиршуда, посбонӣ ва ниғаҳдории дастгиршудагон, ҳамчунин шахсони ба ҳабси маъмурӣ гирифта шуда ва маҳкумгардида, ҳангоми гумонбар шудан, ки рафтори онҳо барои гурехтан, ба атрофиён ва ё ба худ зарар расонидан асос шуда метавонад ва ё ба корманди милитсия муқобилият нишон медиҳанд;
- 6) барои зада гардонидани ҳуҷум ба бино, иморат, иншоот ва воситаҳои нақлиёте, ки ба шаҳрвандон, мақомоти давлатӣ ва ҷамъиятӣ, корхонаю ташкилот тааллуқ доранд, барои озод қардани шахсон, истиқоматгоҳ, бино, иморат, иншоот, воситаҳои нақлиёт ва қитъаи замин, ки аз тарафи шахсони ҷинояткор бо зӯрӣ тасарруф шудаанд;
- 7) барои пешгирии қардани бетартибҳои оммавӣ ва ҳаракати гурӯҳҳо, ки қори нақлиёт, алоқа ва ташкилотхоро халалдор мекунанд;
- 8) барои нигоҳ доштани воситаи нақлиёт, ки ронандааш талаби корманди милитсияро иҷро намекунад;
- 9) барои ошкор қардани шахсони ҷиноятсодиркунанда ва ё содирқарда.

Ба сифати воситаҳои махсус истифода мешаванд:

- дастаҳои резинӣ- дар мавридҳои дар бандҳои 1,2,7 қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда;
- гази ашқовар-дар мавридҳои дар бандҳои 1,2,4,6,7 қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда;
- дастбанд-дар бандҳои 2,3, 4 ва 5 қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда. Дар мавриди набудани дастбанд корманди милитсия ҳуқуқ дорад, ки воситаҳои зердастро барои бастан истифода намояд.
- воситаҳои таъсирбахшӯ ҷалбуқунандаи равшанӣ-дар мавридҳои дар бандҳои 4, 6 ва 7 қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда; (ҚҶТ аз 28.06.11г., №725)
- воситаҳои манъкунандаи нақлиёт-дар мавридҳои дар банди 8 қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда;
- обпошак ва мошинҳои зирехпӯш-дар мавридҳои дар бандҳои 4,6 ва 7 қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда, фақат бо дастури сардори мақомоти қорҳои дохила бо хабардор қардани прокурор дар давоми 24 соат баъд аз истифодабарӣ;
- сағҳои хизматӣ-дар мавридҳои дар бандҳои 1,2,3,4,5,6,7 ва 9 қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда;
- дастгоҳҳои барқӣ (электрошоки) - дар мавридҳои дар бандҳои 1,2,3,4 ва 7 қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда;
- воситаҳои вайронкунандаи монеаҳо - дар мавридҳои дар бандҳои 6 ва 7 қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда;
- воситаҳои махсуси рангкунанда - дар мавридҳои дар бандҳои 3, 7 ва 9 қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда;
- аспҳо - дар мавридҳои дар бандҳои 3 ва 7 қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда;
- тирҳои резини - дар мавридҳои дар бандҳои 1, 2, 3 ва 7 қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда. (ҚҶТ аз 28.06.11с.,№725)

Ба ҷуз инҳо ҳамаи намуди воситаҳои махсус дар мавридҳои дар қисми якуми моддаи 16 Қонуни мазкур пешбинишуда метавонанд истифода шаванд.

Нисбати занҳои ҳомиладориашон аён, шахсони нишони аниқӣ маҷрӯҳӣ дошта ва хурдсолон, ба истиснои мавридҳои, ки онҳо муқобилияти мусаллаҳона нишон медиҳанд, ҳуҷуми дастаҷамъӣ ё қирдори ба ин монанди ба ҳаёт ва саломатии одамон хатарангез мекунанд истифодаи воситаҳои махсус манъ аст. Ҳамчунин барои пешгирии маҷлисҳо, гирдиҳамоиҳо, намоишҳо, роҳпаймоиҳо ва

пикетгузориҳои ғайриқонунии дорои хусусияти ғайризӯроварӣ истифодаи воситаҳои махсус иҷозат дода мешавад, агар дар ин ҳолат тартиботи ҷамъиятӣ вайрон карда шавад. (ҚҶТ аз 28.06.11с., №725)

Дар ҳолати мудофияи зарурӣ ва заруроти ниҳой корманди милитсия, агар воситаҳои махсус ва ё аслиҳои оташфишон набошад, ҳуқуқ дорад, ки аз ҳама гуна воситаи зердаст истифода барад.

Мусаллаҳшавии милитсия бо воситаҳои махсусе, ки боиси ҷароҳатҳои вазнин ва хатари ислохнопазиранд, манъ аст.

Моддаи 15. Истифодаи силоҳи оташфишон

Истифодаи силоҳи оташфишон чун чораи ниҳойи ин паррондани тир барои безарар гардонидани шахсе мёбошад, ки ҳаракати хавфноки он пешгирӣ карда мешавад.

Корманди милитсия ҳамчун чораи ниҳойи ҳуқуқ дорад дар ҳолатҳои зерин аз силоҳи оташфишон истифода барад:

- барои муҳофизати шаҳрвандон аз ҳучум ва инчунин барои озод кардани гаравгонҳо;

- барои рафъи ҳучуми гурӯҳӣ ё мусаллаҳона, аз ҷумла бо истифодаи моддаҳои оташзананда, тарқанда, захролудкунанда, захролуд ё предметҳое, ки барои истифода бурдан ба сифати силоҳ мувофиқ карда шудаанд, ба корманди милитсия ва дигар шахсоне, ки ҷиҳати муҳофизати тартиботи ҷамъиятӣ ё мубориза бар зидди ҷинояткорӣ ўҳдадорӣ ё қарзи ҷамъиятиро адо мекунад; (ҚҶТ аз 27.11.14с., №1140)

- барои рафъи ҳучуми гурӯҳӣ ё мусаллаҳона аз ҷумла бо истифодаи моддаҳои оташзананда, тарқанда, захролудкунанда, захролуд ё предметҳое, ки барои истифода бурдан ба сифати силоҳ мувофиқ карда шудаанд, ба биноҳои истиқоматии шаҳрвандон, объектҳои муҳим ва ҳифзшавандаи таҳти муҳофизати ҳатмч қарордошта, биноҳои мақомоти давлатӣ ва ҷамъиятӣ, корхонаю муассиса ва ташкилот, сарфи назар аз шакли моликият, рафъи ҳучум ба дастаҳои навбатдори низомӣ ва хизмати мақомоти қорҳои дохилӣ; (ҚҶТ аз 28.12.12с., №930; аз 27.11.14с., №1140).

- барои дастгир кардани шахсе, ки муқобилияти мусаллаҳона аз ҷумла бо истифодаи моддаҳои оташзананда, тарқанда, захролудкунанда, захролуд ё предметҳое, ки барои истифода бурдан ба сифати силоҳ мувофиқ карда шудаанд, нишон медиҳад, ё ҳангоми содир намудани ҷинояти вазнин ва махсусан вазнин ба даст афтодааст, ё ҷинояткоре, ки аз маҳбас фирор намудааст ва инчунин шахси мусаллаҳе, ки аз иҷрои талаботи қонун оид ба супурдани силоҳи оташфишон саркашӣ мекунад; (ҚҶТ аз 27.11.14с., №1140)

-ба муқобили шахсоне, ки бо роҳи зӯроварӣ силоҳи оташфишони корманди милитсияро ба даст дароварданианд.

Пеш аз истифодаи силоҳи оташфишон, ба истиснои ҳолатҳои пешбининамудаи Қонуни мазкур дар бораи нияти истифодаи он бояд қаблан огоҳӣ дода шавад.

Ҳангоми ҳучуми ногаҳонӣ ё мусаллаҳона, аз ҷумла бо истифодаи моддаҳои оташзананда, тарқанда, захролудкунанда, захролуд ё предметҳое, ки барои истифода бурдан ба сифати силоҳ мувофиқ карда шудаанд, ҳучум бо истифодаи техникаи ҳарбӣ, воситаҳои нақлиёт, дастгоҳҳои парвозкунанда, киштиҳои дарёгард, ҳангоми бо силоҳи оташфишон ё бо истифода аз воситаҳои нақлиёт аз маҳбас фирор намудан, ҳангоми ҳаракати воситаҳои нақлиёт аз онҳо фирор намудани маҳбусон ва инчунин барои озод кардани гаравгонҳо корманди милитсия метавонад бе огоҳӣ аз силоҳи оташфишон истифода барад. (ҚҶТ аз 27.11.14с., №1140)

Истифодаи силоҳи оташфишон нисбати занҳо, шахсони аломатҳои маъюбиашон аён ва ноболиғон манъ аст, ғайр аз ҳолатҳое, ки аз ҷониби онҳо содир намудани ҳучум, нишон додани муқобилати мусаллаҳона, содир намудани ҳучуми гурӯҳӣ ва ё мусаллаҳонае, ки ба ҳаёти одамон таҳдид мекунад, инчунин ҳангоми ҷамъ шудани одамон, ки аз ин амал метавонад шахсони бегуноҳ зарар бинанд.

Корманди милитсия дар ҳолатҳои зерин низ ҳуқуқ дорад аз **силоҳи** оташфишон истифода барад:

-барои боздоштани воситаҳои нақлиёт бо роҳи аз қор баровардани онҳо, агар ронанда ба талаботи қонунии кормандони милитсия итоат накарда, ҳаёт ва саломатии шаҳрвандонро таҳти хатари воқеӣ гузорад;

-барои безарар гардонидани ҳайвоне, ки ба ҳаёт ва саломатии шаҳрвандон таҳдид мекунад;

-барои додани бонги хатар ва даъват ба ёрӣ.

Дар ҳамаи ҳолатҳои истифодаи силоҳи оташфишон корманди милитсия барои таъмини амнияти шаҳрвандони гирду атроф, расонидани ёрии таъҷилии тиббӣ ба зарардидагон ва инчунин хабардор сохтани хешовандон ва намояндагони қонунии онҳо вазифадор аст тамоми тадбирҳои заруриро андешад.

Корманди милитсия аз ҳар ҳолати истифодаи силоҳи оташфишон дар тӯли 24 соат аз лаҳзаи истифодааш бояд ба сардори мақомоти милитсия аз рӯи маҳалли хизмати худ ё аз рӯи маҳалли истифодаи **силоҳи** оташфишон гузориш диҳад ва дар ҳолати ҳалок ё ярадор шудани шаҳрвандон фавран прокурорро огоҳ намояд.

Меъёрҳо, тартиби ба категорияҳо ҷудо намудан ва Феҳристи объектҳои муҳим ва ҳифзшаванда, ки таҳти муҳофизати ҳатмии мақомоти қорҳои дохилҷ қарор мегирад, аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон. (ҚҶТ аз 28.12.12с., №930)

Моддаи 16. Кафолатҳои амнияти шахсии корманди мусаллаҳи милитсия

Агар корманди милитсия чунин шуморад, ки дар вазъияти ба амаломата барои истифодаи **силоҳи** оташфишон асосҳои мутобиқи моддаи 15 Қонуни мазкур пешбинигардида ба миён омада метавонанд, ҳуқуқи аз ғилоф гирифта омода намудани онро дорад.

Кӯшишҳои шаҳеи аз ҷониби корманди милитсия дастгиршаванда рӯи рост бо силоҳи оташфишон ё сард ё предмете, ки бо ёрии он зарари ҷисмонӣ расонидан мумкин аст, барои ба ӯ наздик шудан ва зимнан кӯтоҳ намудани масофаи аз ҷониби корманди милитсия муқарраркардашуда, инчунин кӯшиши силоҳи корманди милитсияро ба даст овардан ё содир намудани амалҳои ногаҳонӣ ва ё дигар ҳаракатҳои хавфнок ё бе иҷозати корманди милитсия гирифтани ягон предмет аз либоси худ, ки чунин ҳаракатҳо мумкин аст аз ҷониби корманди милитсия чун таҳдиди зӯрварӣ фаҳмида шаванд, ба корманди милитсия ҳуқуқ медиҳанд, ки мувофиқи сарҳати дуҷуми қисми дуҷуми моддаи 15 Қонуни мазкур силоҳро истифода барад. (ҚҶТ аз 28.06.11с., №725)

БОБИ 5.

ХИЗМАТ ДАР МИЛИТСИЯ

Моддаи 17. Корманди милитсия

Корманди милитсия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, ки дар мансаби ҳайати қаторӣ ё роҳбарикунанда фаъолият карда, ба ӯ мутобиқи тартиботи муқарраршуда рутбаи корманди қаторӣ ва ё роҳбарикунанда дода шудааст.

Ҳангоми ба охир расидани мӯҳлати хизмат дар милитсия рутбаҳои махсуси мавҷуда баробар бо дигар рутбаҳои махсуси мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва сохторҳои қудратии Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф карда мешаванд. Рутбаҳои махсуси ҳайати фармондиҳии милитсия яқумра мебошанд, ки дар вақти ба охир расидани хизмат ба рутбаҳои махсуси мавҷуда ибораи «дар истеъфо» илова карда мешавад.

Рутбаҳои махсуси кормандони милитсия аз ҷониби Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешаванд.

Тартиби додани рутбаҳои махсуси кормандони милитсия дар Низомномаи адои хизмат аз тарафи ҳайати қаторӣ ва роҳбарикунандаи мақомоти қорҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ менамояд, муқаррар карда мешавад.

Кормандони милитсия либоси ягонаи расмӣ доранд, ки он ройгон дода мешавад. Намунаҳои он аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

Ба кормандони милитсия шаҳодатномаҳои хизматӣ, ки намунашон аз ҷониби Вазорати қорҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар шудааст ва нишонаҳои махсус (жетонҳо) бо рақами шахсӣ дода мешаванд.

Моддаи 18. Вазифаҳои хизматӣ ва ҳуқуқҳои корманди милитсия

Корманди милитсия вазифа ва ҳуқуқҳои милитсияро, ки Қонуни мазкур пешбинӣ намудааст, дар доираи салоҳияти худ мувофиқи вазифаи ишғолкардааш иҷро намуда, истифода мебарад.

Ҳар як корманди милитсия дар тамоми ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон, сарфи назар аз вазифаи ишғолкардааш ӯҳдадор аст: (ҚҶТ аз 18.07.17 с., №1446)

-ба шахсоне, ки дар натиҷаи ҷиноят, ҳуқуқвайронкунии маъмурӣ ва ҳодисаи нохуш зарар дидаанд, инчунин ба онҳое, ки дар ҳолати нотавонӣ ё дар ҳолатҳои барои ҳаёташон хатарнок мебошанд, ёрӣ расонад;

-ҳангоми аз воқеаҳои ба амнияти шахсӣ ва ҷамъиятӣ таҳдидкунанда ба ӯ арз намудани шаҳрванд ё ҳангоми бевосита ошкор намудани чунин воқеаҳо, барои начот додани одамон, пешгирии ҳуқуқвайронкуниҳо, дастгир кардани шахсони онҳоро содирнамуда, муҳофизати ҷои ҳодиса тадбирҳо андешида ва дар ин ҳусус ба наздиктарин шӯъбаи милитсия хабар диҳад.

Моддаи 19. Хизмат дар милитсия

Ба хизмати милитсия **танҳо** шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки синнашон аз 20 кам ва аз 35 зиёд намебошад, сарфи назар аз ҷои истиқомат, ҷинс, миллат, наҷод, забон, эътиқоди динӣ, мавқеи сиёсӣ, вазъи иҷтимоӣ, ки аз рӯи сифатҳои шахсӣ, ахлоқӣ, кордонӣ, таҳсилот, донишони забони давлатӣ, тайёрии ҷисмонӣ ва вазъи саломатӣ аз ӯҳдаи иҷрои вазифаҳои ба зиммаи милитсия вогузоршуда мебароянд, баъди адои хизмати ҳарбӣ аз рӯи даъват (ба истиснои курсантҳои муассисаҳои таълимии миёна ва олии Вазорати корҳои дохилӣ) дар асоси ихтиёри қабул карда мешаванд. (ҚҶТ аз 28.06.11с., №725; аз 18.07.17 с., №1446)

Ҳангоми қабул ба хизмат дар милитсия шахс ҳатман аз қайди давлатии дактилоскопӣ гузаронида шуда, ба ғайр аз ҳуҷҷатҳои пешбининамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд. (ҚҶТ аз 20.06.2019 с., №1614)

Ба хизмати милитсия шаҳрвандоне, ки доғи судӣ доштанд ё доранд (сарфи назар аз мӯҳлати адои ҷазои таъиншуда, озод кардан аз адои минбаъдаи ҷазо, қабул ва татбиқи санади авф, ба истиснои онҳое, ки аз тарафи суд сафед карда ё бегуноҳ доништа шудаанд), қабул карда намешаванд.

Ишғол кардани ҷойҳои холӣ дар милитсия мустасно дар асоси озмун бо роҳи бастанӣ қарордоҳҳои инфиродӣ, инчунин ҳангоми қабул шудан ба хизмат дар милитсия бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад.

Барои онҳое, ки ба хизмати милитсия қабул мегарданд, мӯҳлати санҷиш аз 3 то 6 моҳ муқаррар карда мешавад.

Ҳангоми қабул шудан ба хизмат корманди милитсия савганд ёд мекунад, ки матни онро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ намудааст. Дар баробари ин, корманди милитсия мутобиқи моддаи 8 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мубориза бар зидди коррупсия» ӯҳдадорӣ хатгӣ қабул мекунад.

Ҷаҳаддорони ҳарбие, ки ба хизмати милитсия қабул гардидаанд, аз ҷумла шунавандагон ва курсантҳои муассисаҳои таълимии махсуси системаи Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз қайди ҳарбӣ бо тартиби муқарраршуда бароварда, дар қайди махсуси Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон гузошта мешаванд.

Корманди милитсия метавонад ба мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва идора, инчунин вазорату идораҳо ё корхона, муассиса ва ташкилотҳои тобеи онҳо (дар асоси амри Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ё қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон) барои иҷрои вазифаҳои махсус раван карда шавад. Дар ин ҳол вай дар ихтиёри Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон мемонад. Шахси мазкур аз тамоми ҳуқуқи имтиёзҳо ва кафолатҳои иҷтимоии ба кормандони милитсия пешбинишуда истифода мебарад.

Корманди милитсия дар сурати интиҳоб шуданаш ба мақоми олии қонунгузорӣ то ба итмом расидани мӯҳлати ваколаташ дар ҳаёти эҳтиётии раёсати кадрҳои Вазорати корҳои дохилӣ мемонад.

Муносибатҳои меҳнатии кормандони милитсия мувофиқи қонунгузорӣ дар бораи меҳнат ба танзим дароварда мешавад, ба истиснои ҳолатҳои дар Қонуни мазкур пешбинишуда.

Корманди милитсия бо асосҳои зерин аз хизмат озод карда мешавад:

а) бо хоҳиши худ;

б) бинобар расидан ба синну соли ниҳой, ки онро Низомномаи адои хизмат аз тарафи ҳаёти қаторӣ ва роҳбарикундаи мақомоти корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон мӯҳлати хизматро муқаррар кардааст;

в) баъди ба охир расидани мӯҳлати хизмат, ки ҳуқуқи ба нафақа баромаданро медиҳад (бо ташаббуси корманди милитсия ва ё ризоияти ӯ);

г) бо сабаби ба охир расидани мӯҳлати хизмат мувофиқи қарордод;

д) бинобар риоя накардани шартҳои қарордод;
е) бо сабаби ихтисори ҳайати кормандон;
ж) бо сабаби беморӣ - дар асоси хулосаи комиссияи тиббии ҳарбӣ оид ба корношоямии ӯ ба хизмат дар мақомоти корҳои дохилӣ;

з) бинобар иллатмандӣ дар асоси хулосаи комиссияи тиббии ҳарбӣ –оид ба нокифоя будани ҳолаташ барои хизмат ва бинобар беморӣ иҷро карда натавонистани ӯҳдадори хизмати, вобаста ба вазифааш ва набудани имкони ба кори дигар гузаронидан;

и) аз сабаби мувофиқат накардани вазифаи хизмати ба ихтисосаш аз рӯи натиҷаи аттестатсия;

к) барои дағалона ва ё мунтазам вайрон кардани интизом;

л) барои содир кардани рафторе, ки ба шарафи корманди милитсия доғ меорад;

м) дар сурати эътибори қонунӣ пайдо кардани ҳукми айбдоркунандаи суд; (ҚҶТ аз 18.07.17 с., №1446)

н) бо сабаби вайрон кардани тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон дар бораи танзими анбана ва чашну маросимҳо;

о) бинобар қатъ гардидани шахрвандии Чумҳурии Тоҷикистон ё соҳиб шудан ба шахрвандии давлати дигар. (ҚҶТ аз 18.07.17 с., №1446)

Номгӯи зикршудаи асосҳои аз хизмат озод кардани кормандони милитсия қатъист.

Моддаи 19¹. Ҷойивазкунии (ротатсияи) ҳайати роҳбарикунанда дар мақомоти корҳои дохилии Чумҳурии Тоҷикистон

Бо мақсади истифодаи самараноки маҳорати касбӣ, пешгирӣ аз зухуроти кирдорҳои коррупсионӣ ва бархӯрди манфиатҳои шахсӣ ва давлатӣ дар мақомоти корҳои дохилии Чумҳурии Тоҷикистон ҷойивазкунии (ротатсияи) ҳайати роҳбарикунанда гузаронида мешавад.

Қоидаҳои гузаронидани ҷойивазкунии (ротатсияи) ҳайати роҳбарикунандаи мақомоти корҳои дохилии Чумҳурии Тоҷикистонро Президенти Чумҳурии Тоҷикистон тасдиқ менамояд.

(ҚҶТ аз 16.04.12с., №801)

Моддаи 19². Пешниҳоди эломияҳо дар бораи даромад ва вазъи молумулкии кормандони милитсия

(ҚҶТ аз 20.06.19 с., №1614)

Кормандони милитсия (ба истиснои ҳайати техникӣ ва хизматрасон) эломияҳо дар бораи даромад ва вазъи молумулкии худро бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамоянд.

(ҚҶТ аз 20.06.19 с., №1614)

Моддаи 20. Тартиб ва шартҳои адои хизмат дар милитсия

Барои корманди милитсия давомнокии умумии вақти корӣ дар асоси қонунгузорӣ дар бораи меҳнат ба танзим дароварда мешавад.

Ҳангоми зарурат корманди милитсия метавонад ба хизмати аз вақти муқарраршуда зиёд, инчунин ҳангоми шаб, рӯзҳои истироҳат ва ид чалб карда шавад.

Ба корманди милитсия рухсатии меҳнати пардохтшавандаи ҳарсола ба муддати 30 рӯзи тақвимӣ бе ҳисоб намудани вақти рафтани ба ҷои истироҳат ва бозгашт ба пардохти арзиши роҳкиро дар ҳудуди Чумҳурии Тоҷикистон дода мешавад. **(ҚҶТ аз 18.07.17 с., №1446)**

Ба корманди милитсия, ки дар маҳалҳои шароити иқлимиашон душвор ва номусоид адои хизмат менамояд, сарфи назар аз собиқаи хизмати рухсатии меҳнати асосии пардохтшавандаи ҳарсола ба муддати 45 рӯзи тақвимӣ дода мешавад.

Ба корманди милитсия инчунин рухсатии меҳнати муздаш пардохтшавандаи ҳарсолаи иловагӣ ба муддати зерин дода мешавад:

баъди 10 соли хизмат-5 рӯзи тақвимӣ;

баъди 15 соли хизмат-10 рӯзи тақвимӣ;

баъди 20 соли хизмат-15 рӯзи тақвимӣ.

Ба корманди милитсия ташкил намудани корпартоиҳо ва ширкат дар гузаронидани онҳо, машғул шудан ба ҳама гуна намудҳои фаъолияти соҳибкорӣ, ҳамзамон ду вазифаро иҷро намудан

дар корхонаҳо, сарфи назар аз шакли моликият, ба истиснои фаъолияти илмӣ, эҷодӣ ва омӯзгорӣ манъ аст.

Дар милитсия таъсис додани сохторҳои ташкилӣ ва фаъолияти ҳизбҳои сиёсӣ, дигар иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ки мақсадҳои сиёсӣ доранд, инчунин бурдани таблиғоти ҷамагуна идеология манъ аст.

Тартиб, мӯҳлат ва шартҳои хизмат дар милитсия бо Низомномаи адои хизмат аз тарафи ҳайати қаторӣ ва роҳбарикунандаи мақомоти корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шудааст, танзим карда мешаванд.

Моддаи 20¹. Ҳавасмандгардонии кормандони милитсия ва шахсони дигар

Барои комёбиҳои ва ҷасорату фидокорӣ, нишон додани корномаҳои дар мубориза бо ҷинояткорӣ кормандони милитсия тибқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мукофотҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» бо мукофотҳои давлатӣ сарфароз гардонидан мешаванд.

Кормандони милитсия ва хизматчиёни ҳарбии Қӯшинҳои дохидӣ, ҳамчунин барои намунавӣ, бенуксон, пурмаҳсул ва давомнок бо медали идоравии «Барои хизмати шоён» дараҷаҳои 1,2,3, барои собиқаи хизмати зиёда аз 25 сол бо медали идоравии «Собиқадори мақмотикорҳои дохилӣ», барои нишондодҳои баландии хизматӣ ва касбӣ бо нишони сарисинагии «Корманди фахрии ВҚД» сарфароз гардонидан мешавад. Тавсифи медалҳои идоравӣ ва нишони сарисинагӣ, тартиби бо онҳо мукофотонидан ва ҳавасмандгардониро вазири корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд.

Кормандони дигар мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, мақомоти давлатӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, корҳо, ташкилотҳо ва шахрвандон низ барои ҳамкорӣ бо милитсия ҳангоми амалӣ намудани муҳофизати тартиботи ҷамъияти ва муборизаи зидди ҷинояткорӣ метавонанд бо медалҳои Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон мукофонидан шаванд.

Ба ҳайати қаторӣ ва роҳбарикунандаи мақомоти корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо роҳи санҷиш ва баҳодиҳӣ ба иҷрои ӯҳдадорӣ ва вазифавӣ, аз рӯи касбӣ дода мешавад, ки тартиби додан ива ҳавасмандгардониро вазири корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд.

(ҚҶТ аз 03.07.12с., №842)

Моддаи 21. Пардохти музди меҳнати корманди милитсия

Таъминоти пулии кормандони милитсия аз маоши моҳонаи вазифавӣ, маоши моҳона барои рутбаи махсус, ки маоши моҳонаи таъминоти пулии кормандони милитсияро ташкил медиҳанд ва аз иловапулӣ барои собиқаи хизмат иборат мебошад. Андоза ва тартиби пардохти таъминоти пулии кормандони милитсия аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

Ба корманди милитсия бар ивази озӯқаворӣ ҷубронпулӣ пардохта мешавад, ки ҳаҷми он бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Бюҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои ҳар сол муқаррар карда мешавад.

Музди меҳнати кормандони милитсия, ки зиёда аз вақти кории муқаррарнамудаи қонун дар хизмат мебошанд, бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохта мешавад.

БОБИ 6.

ҲИМОЯИ ҲУҚУҚИ ВА ИҶТИМОИИ КОРМАНДИ МИЛИТСИЯ

Моддаи 22. Ҳимояи ҳуқуқи корманди милитсия

Корманди милитсия намояндаи ҳокимияти давлатии иҷроия буда, таҳти ҳимояи давлат қарор дорад. Корманди милитсия ҳангоми иҷрои вазифаҳои хизматӣ шахси дахлнопазир мебошад. Сӯиқасд дар ҷамагуна шаклҳои ба корманди милитсия боиси фавран гирифтани пеши роҳи чунин амалҳо тавассути воситаю усулҳои мегардад, ки Қонуни мазкур ба милитсия иҷозат додааст.

Итоат накардан ба талаботи қонунии корманди милитсия, инчунин дигар амалҳои, ки барои иҷрои вазифаҳои ба зиммаи милитсия гузошташуда монеъ мешаванд, боиси ҷавобгарии муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон мегардад.

Моддаи 23. Эҳтимолияти боварӣ ба корманди милитсия

Ба нишондоди корманди милитсия, ки ба сифати ҷабрдида ё шохид аз рӯи парвандаи ҳуқуқвайронкунӣ пурсида мешавад, дар баробари далелҳои дигаре, ки мувофиқи тартиби дар қонун муқарраргардида гирифта шудаанд, баҳо дода мешавад.

Моддаи 24. Норовои даҳлат ба фаъолияти корманди милитсия

Корманди милитсия ҳангоми иҷрои вазифаҳои ба зиммааш гузошташуда танҳо ба сардорони бевосита ва болои худ тобеъ мебошад. Ҳеҷ шахси дигар ҳуқуқи ба фаъолияти қонунии корманди милитсия даҳлат карданро надорад.

Таъсир расондан ба корманди милитсия бо мақсади мамониат кардан ба иҷрои вазифаҳои хизматиаш дар қадом шакле, ки набошад, боиси ҷавобгарии бо қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон муқарраршуда мегардад.

Дар ҳолати аз тарафи сардор ва шахси вақолатдор гирифтани фармон ё супорише, ки ба қонун муҳолифат мекунад, корманди милитсия бояд мувофиқи талаби қонун амал кунад.

Моддаи 25. Ҳуқуқҳои корманди милитсия ба ҳимояи судӣ

Корманди милитсия кафолати ҳифзи судӣ дорад.

Моддаи 26. Суғуртаи давлатӣ ва талофии зарар дар ҳолати ҳалок ва ё маъҷуб шудани корманди милитсия

Ҳамаи кормандони милитсия бояд аз ҳисоби маблағҳои даҳлдори ҷузъу томҳои милитсия бо суғуртаи ҳатмии давлатии шахсӣ фаро гирифта шаванд. Тартиби ин тарзи суғуртакунӣ аз ҷониби Ҳукумати Чумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

Ҳангоми ҳалок гардидани корманди милитсия бинобар иҷрои фаъолияти хизматӣ ба оилаи ҳалокгардида ва ё шахсони таҳти саробонии он буда ёрдампулии яқдафъаина дар ҳаҷми 8 маоши таъминоти пулии ҳалокгардида аз ҳисоби маблағҳои даҳлдори ҷузъу томҳои милитсия пардохта мешавад, ки минбаъд аз шахсони гунаҳкор бо ҷуброни ин маблағ аз лаҳзаи пардохт рӯёнида мешавад.

Дар сурати ба корманди милитсия расонидани зарари ҷисмоние, ки ба фаъолияти касбӣ машғул шудан имконнопазир аст, ба ӯ ёрдампулии яқдафъаина дар ҳаҷми 6 маоши таъминоти пулӣ аз ҳисоби маблағҳои даҳлдори ҷузъу томҳои милитсия пардохта мешавад, ки минбаъд аз ҳисоби шахсони гунаҳкор рӯёнида мешавад.

Зараре, ки ба моликияти корманди милитсия, аҳли оила ё хеши наздикаш вобаста ба фаъолияти хизмати ӯ расонида шудааст, бо тартиби муқарраргардида дар ҳаҷми пурра ба корманди милитсия, аъзои оила ё хеши наздикаш аз ҷумла фоидаи аздастрафта низ талофӣ карда мешавад. Дар сурати пеш аз мӯҳлат руҳсат шудани корманди милитсия аз хизмат дар мақомоти корҳои дохилӣ дар натиҷаи бемории дар рафти адои ӯҳдадорихои хизмати ҳарбӣ пайдонамуда ба ӯ кӯмакпулии яқвақтаина ба андозаи 5 маоши таъминоти пулӣ, ки дар рӯзи пардохти кӯмакпулӣ муқаррар шудааст, пардохт карда мешавад. (ҚҶТ аз 1.08.12с., №884)

Барои дафни корманди милитсия ва нафақахӯрон-собиқ кормандони милитсия кӯмаки яқдафъаинаи пулӣ дар ҳаҷми муқарраркардаи Ҳукумати Чумҳурии Тоҷикистон пардохта мешавад.

Моддаи 27. Таъмини корманди милитсия бо манзил

Ба шахсоне, ки барои хизмат дар милитсия қабул шудаанду манзил надоранд, манзили истиқомати хизматӣ дар шакли хонаи алоҳида ва ё ҳавлӣ аз рӯи меъёрҳои муқаррарнамудаи қонунгузорӣ, ба нозирони минтақавии милитсия дар давоми шаш моҳи ба вазифа таъин шудан аз тарафи мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дода мешавад. Ба кормандони милитсияе, ки дар асоси шартнома вазорату идораҳоро посбонӣ мекунанд, бо манзили хизматӣ аз ҷониби вазорату идораҳои даҳлдор, таъмин карда мешаванд.

Кормандони милитсия, ки дар мақомоти милитсия беш аз даҳ сол кор кардаанд, инчунин аъзои оилаи корманди вафоткардаи милитсия бе додани манзили дигар набояд аз манзили хизматӣ бароварда шаванд.

Кормандони милитсия, ки ба беҳтар намудани шароити манзил эҳтиёҷ доранд, ҳуқуқ доранд барои сохтмони кооперативӣ ва инфиродӣ ба мӯҳлати 20 сол қарзи имтиёзнок гиранд, ки 50 фоизи он аз ҳисоби маблағи буҷетҳои дахлдор пардохта мешавад.

Мақомоту муассисаҳои милитсия ҳуқуқ доранд, ки аз ҳисоби манбаи молиявии муқаррарнамудаи қонунгузорӣ барои кормандони худ, ки ба беҳтар намудани шароити манзил эҳтиёҷ доранд, манзил харида диҳанд.

Мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ манзили кормандони милитсия, моликияти коммуналиро ҳангоми собиқаи хизмати беш аз бистсола доштан, инчунин ба аъзои оилаи онҳое, ки ҳангоми иҷрои вазифаи хизматӣ ҳалок гардидаанд, ба таври ройгон медиҳад.

Дар сурати ҳалок гардидани корманди милитсия ҳангоми иҷрои фаъолияти хизматӣ, ба оилаи ӯ манзил дар ҳамон асосҳое, ки ҳангоми дар навбат истодани вай мавҷуд буданд ва на дертар аз як соли баъди ҳалок шудани корманди милитсия бояд аз тарафи **мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ** дода шавад. (ҚҶТ аз 18.07.17 с., №1446)

Барои кормандони милитсия ва аъзои оилаи онҳо, аз он ҷумла оилаи корманди ҳалокгардида тахфифи панҷоҳфоизаи пардохти хонапулӣ ва хизматрасониҳои коммуналӣ, телефон муқаррар карда мешавад.

Ба корманди милитсия ва аъзои оилааш дар хонаҳои фонди давлатӣ ва фонди дигари манзил, аз ҷумла онҳое, ки дар хонаҳои хусусикардшуда зиндагӣ мекунанд, хонапулӣ ва пардохти хизматрасониҳои коммуналӣ (ба истиснои маблағи истифодаи газ ва барқ), пули телефон, новобаста аз навъи фонди манзилӣ, панҷоҳ фоиз кам карда мешавад.

Моддаи 28. Бо телефон таъмин намудани кормандони милитсия ва мусоидат дар кори фарогирии фарзандони онҳо ба муассисаҳои томактабӣ

Барои кормандони **воҳидҳои оперативии** милитсия ва дигар категорияҳои кормандони милитсия, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян шудааст, бенавбат телефони хонагӣ гузаронида мешавад. Ҳангоми гузаронидани телефони хонагӣ ба кормандони милитсия пардохти музди хизматрасонӣ панҷоҳ фоиз кам карда мешавад. (ҚҶТ аз 25.03.11с., №689)

Фарзандони кормандони милитсия ба муассисаҳои томактабии кӯдакона бояд дар давоми се моҳи ариза доданашон қабул карда шаванд.

Моддаи 29. Ҳуқуқҳои корманди милитсия ба ҷуброни истифодаи нақлиёти шахсӣ бо мақсадҳои хизматӣ

Ба корманди милитсия, ки барои мақсади хизматӣ нақлиёти шахсиашро истифода мебарад, ба андозаҳои муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷубронпулӣ пардохта мешавад.

Моддаи 30. Ҳуқуқи корманди милитсия ҳангоми дар сафари хизматӣ будан

Корманди милитсия, ки дар сафари хизматӣ мебошад, ҳуқуқи бе навбат гирифтани чиптаро ба ҳама гуна нақлиёт, инчунин дар меҳмонхона аз рӯи шаҳодатномаи сафари хизматӣ ҷойгир шуданро дорад.

Моддаи 31. Ҳифзи иҷтимоии корманди милитсия, ки бо сабаби ба нафақа баромадан аз кор сабукдӯш шудааст

Корманди милитсия, ки бинобар расидан ба синну соли муқарраргардида, ба сабаби беморӣ ё ки пурра гардидани собиқаи хизматӣ ба нафақа меравад, ба имтиёзҳои барои кормандони милитсия пешбининамудаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таъминоти нафақаи хизматчиёни ҳарбӣ» аз ҷумла ба таъминоти тиббӣ дар муассисаҳои табобатие, ки дар он ҷо ба қайд гирифта шудааст, ҳуқуқ дорад.

Андозаи нафақаи корманди милитсия, ки бинобар расидан ба синни муқарраршуда, бо сабаби беморӣ ё фарорасии мӯҳлати собиқаи хизмат аз кор озод карда шудааст, бо тартиби муқаррарнамудаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таъминоти нафақаи хизматчиёни ҳарбӣ» ҳисоб карда мешавад.

Барои шахсоне, ки аз хизмати милитсия озод шудаанд, дар сурати таҳдид ба ҳаёт, ба саломатӣ ва амволи онҳо бинобар фаъолияти пештараашон муқаррароти қисмҳои сеюм, чорум ва панҷуми моддаи 26 Қонуни мазкур эътибор пайдо менамояд.

Ҳангоми ба хизмати мақомоти корҳои дохилӣ қабул шудани мутахассисони моҳир, ки дар мақомоти корҳои дохилӣ аз рӯи ихтисоси асосӣ корро давом додаанд, собиқаи меҳнатиашон барои таъмини нафақа ва илова намудани маоши изофагӣ ба собиқаи хизмати аз ҳисоби ду соли собиқаи умумии меҳнати бар як соли хизмат ба мӯҳлати хизмат ҳисоб карда мешавад.

БОБИ 7.

ТАЪМИНОТИ МОЛИЯВИЮ ИҶТИМОӢ ВА МОДДИО ТЕХНИКИИ МИЛИТСИЯ

Моддаи 32. Таъминоти молиявӣ ва моддию техникаи милитсия

Маблағгузорӣ, таъминоти моддию техникаи ва иҷтимоию маишии милитсия аз ҳисоби маблағи бучети ҷумҳуриявӣ ва маҳаллӣ, инчунин аз ҳисоби дигар манбаъҳои маблағгузори пешбинишудаи қонунгузорӣ пардохт мешавад.

Моддаи 33. Таъмини милитсия бо биноҳои хизматӣ

Мақомоти ҳокимияти иҷроия мақомот, ҷузъу томҳо ва муассисаҳои милитсияро бо тартиби муқарраргардида бо биноҳои хизматӣ ва дигар биноҳо таъмин мекунад.

Мақомот, ҷузъу томҳо ва муассисаҳои милитсияи нақлиётӣ бо биноҳои хизматӣ ва дигар биноҳо аз ҷониби идораю мақомоти дахлдори нақлиётӣ таъмин карда мешаванд.

Моддаи 34. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани ҳимояи кафолатҳои ҳуқуқӣ ва иҷтимоии корманди милитсия

Дар ҳолатҳои риоя накардани ҳимояи кафолатҳои ҳуқуқӣ ва иҷтимоии корманди милитсия, ки Қонуни мазкур муайян кардааст, шахсони мансабдори гунаҳкор ба ҷавобгарии муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон кашида мешаванд.

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ барои кормандони милитсия метавонанд кафолатҳои дигари ҳифзи иҷтимоиро, ки Қонуни мазкур пешбинӣ накардааст, муқаррар намоянд.

БОБИ 7¹.

ҲАМКОРИИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ

Моддаи 34¹. Ҳамкории байналмилалӣ

Милитсия мувофиқи метёрҳо ва принципҳои ҳуқуқи байналмилалӣ дар масъалаҳои мубориза ба муқобили ҷинояткорӣ бо давлатҳои хориҷӣ ва мақомоти салоҳиятдори онҳо, инчунин бо ташкилотҳои байналмилалӣ, ки бо ҷинояткорӣ мубориза мебаранд, ҳамкорӣ мекунад.

Милитсия ҳамкории худро бо мақомоти дигар давлатҳои хориҷӣ тавассути намоёндагии мақомоти корҳои дохилӣ дар хориҷа, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи шартномаҳои байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон таъсис дода мешаванд, амалӣ менамояд. (ҚЧТ аз 3.12.09с., №568).

БОБИ 8.

МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 35. Назорати қонуният дар фаъолияти милитсия

Назорати риояи дақиқ ва иҷрои яхелаи қонунҳо дар фаъолияти милитсия аз тарафи Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва прокурорҳои тобеи он сурат мегирад.

Маълумот дар бораи шахсоне, ки ба мақомоти милитсия дар асоси пинҳонӣ ёрӣ расонидаанд ё ёрӣ мерасонанд, инчунин дар бораи ташкил, тактика, усул ва воситаҳои амалӣ гардонидани фаъолияти оперативӣ – ҷустуҷӯии мақомоти милитсия ба предмети назорати прокурорӣ дохил намешавад. (ҚЧТ аз 25.03.11с., №689)

Моддаи 36. Масъулияти корманди милитсия

Корманди милитсия барои вайрон кардани қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, сӯиистифода аз мансаб, баромадан аз ҳадди ваколатҳои хизматӣ, иҷро накардан ё иҷрои номатлуби вазифаҳои ба зиммааш гузошташуда мутобиқи тартиби муқарраркардаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарии интизомӣ, моддӣ, маъмурий ва ҷиноятӣ кашида мешавад.

Ҳангоми аз ҷониби корманди милитсия поймол кардани ҳуқуқи манфиатҳои шахрвандон, корхонаю муассиса ва ташкилотҳо, расонидани зарар мақоми дахлдори милитсия вазифадор аст барои барқарор намудани ин ҳуқуқҳо чора бинад ва бо талаби шахрванд ба таври расмӣ узр пурсад. Товони зиёни расонидашуда тибқи қонунгузории граждани ҷуброн карда мешавад.

Моддаи 37. Аз эътибор соқит дониستاني Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи милиса»

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 майи соли 1992 «Дар бораи милиса» (Ахбори Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 1992, № 12, м. 208; с. 1993 № 9-10, м. 139; Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 1997, № 23-24, м. 333; с. 1998, № 10 м. 129; с. 2001, № 4, м. 164; с. 2002, № 4, қ. 1, м. 233; с. 2003, № 4, м. 145; № 12, мод. 688) аз эътибор соқит дониста шавад.

Моддаи 38. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

ш. Душанбе, 17 майи соли 2004,
№ 41